

KRISTINA LINDH

Hon skildrar tillitsbristen

När inte socialdemokratin håller blir kyrkan och tron ett sätt att återupprätta den goda institutionen. I sin nya roman utforskar Elin Grelsson Almestad godhetens gräns.

TEXT: DAVID BERJLUND FOTO: JOHANNES FRANDBSEN

ELIN GRELSSON ALMESTAD kommer till kaféet i bottenvåningen på Kulturhuset i Stockholm, direkt från sitt jobb som kommunikatör i huset. Hon jobbar med teater- och litteraturarrangemang, säger att det är skönt att röra sig i lokalerna och se verksamheten, och så sätter hon sig ner för den första intervjun om hennes nyutgivna roman *Hundarna på Huvudgatan*.

Fast när man pratar om en roman pratar man om mer än så. I det här fallet inte minst om flyktingpolitik. "Den viktigaste frågan", säger Elin.

ISOMRAS gjorde hon en mycket offentligt sorti från sitt skrivande för Göteborgs-Posten, i protest mot att tidningen publicerade det hon kallade "texter som hetsar mot migranter och normaliserar Sverigedemokraternas världsbild".

I september stod hon med 15 000 andra i regnet på Medborgarplatsen i Stockholm, under parollen "Refugees Welcome" och hörde Stefan Löfven tala.

– Då trodde vi att det snart skulle komma beslut om att ta

BOK

Hundarna på Huvudgatan

Elin Grelsson Almestad
Atlas

emot fler kvotflyktingar. Så kom ingenting, och sedan beslut om motsatsen. Jag förstår fortfarande inte vad som hände i höstas, varken engagemanget när flyktingarna kom, eller den där omsvängningen till restriktiv politik.

Att hennes nya roman skulle behandla flyktingfrågor var klart från början, men skeendena det senaste året ändrar nog läsningen av den, säger hon.

– Dels för att flyktingpolitiken ändrats, men också för att det finns en helt annan medvetenhet. När jag började skriva var det nog fler som inte visste att barn avvisas från Sverige.

ROMANEN BÖRJAR just med en utvisning, av Mazen – en irakisk pojke som sökt skydd i Sverige, och med att prästen Johanna kraschar. Skildringen är nästan jobbigt vardaglig, den krockar med katastrofen och ger en känsla av det absurt futtiga i att en människa plötsligt är borta. Den som varit i närheten av ett asylärende känner igen sig i det jagande efter advokater, myndig-

hetspersoner och gode män som följer – och kanske i Johannas känsla av otillräcklighet.

Hon skulle ju ordna så att Mazen fick stanna. Hon skulle laga världen. Hon lovade ju.

Ansvar och misslyckandet, tron och sveket finns i hela Hundarna på Huvudgatan.

– Jag ville undersöka godhet, en människa som tror väldigt gott om, och känner stor tillit till, samhället. Därför kom den här boken att handla om kyrkan och socialdemokratin, för att de har varit stora samhällsinstitutioner. Och så kändes det naturligt att skildra glesbygd, inte minst som Ångermanland är ett så starkt socialdemokratiskt fäste.

BERÄTTELSEN HANDLAR snart om Johannas barndom i Kramfors, och rotträdarna till hennes engagemang: miniörerna i kyrkan, psalmsången hos mormor, och föräldrarna som är aktiva socialdemokrater som tror – verkligen tror – på det goda samhället. Det är 1982 och Socialdemokraterna återfår regeringsmakten.

När romanen byter tid till 1994

har Palme mördats, politiken kapitulerat inför en globaliserad ekonomi, och Sverige folkomröstas om EU-medlemskap. Tilliten går sönder på många håll, fast mark känns som gungfly och sambanden löses upp. Johanna ser sveken, också hos sig själv, hon längtar efter ett rent hjärta och bestämmer sig för att bli präst.

– När inte socialdemokratin håller blir kyrkan och tron ett sätt att återupprätta både den goda institutionen och henne som god, kommenterar Elin.

I PRÄSTUPPGIFTEN, som i livet, går Johanna in med höga ideal, och halvdan lyhördhet. Hon hjälper vänner, lite ovanifrån. Hon engagerar sig för flyktingar, lika mycket för att det är hennes drömuppgift som för att det behövs. Och hon krockar med omgivningen, inte minst i den kyrkvardag som får mycket plats i romanen.

Här är bibeltexter, predikoutdrag och kyrkoår betydelsebärande – precis som kyrkan som konfliktfylld arbetsplats. Johan-

– Jag förstår fortfarande inte vad som

»Den språkliga förfalskningen fortsätter. Proletariatet har inte längre illa betalda arbeten, utan enkla jobb.

THEODOR KALLIFATIDES, författare, på Twitter

FOTO: DAN HANSSON

hände i höstas, varken engagemanget när flyktingarna kom, eller den där omsvängningen till restriktiv politik, säger Elin Grelsson Almestad. Frågan är aktuell i hennes nya roman.

na ifrågasätts, i hennes ögon står det mellan kyrkkaffets sockerkaka och den stora uppgiften.

– Hon är väldigt idealistisk, och hennes omvärld är väldigt krass. Jag skulle önska ett mellanting, Johanna behöver förstå att alla inte kan räddas, men några.

ELIN HAR aldrig bott i Kramfors, och den socialdemokratiska historien har hon fått läsa in sig på. Men hon föddes och växte upp i jämtländska Rödön, där föreningsliv och kyrka var centrala, och visst gick hon på kyrkans miniorer. Kyrkan kan hon i viss mån inifrån – hon går i kyrkan, uppfattar sig som troende och har orienterat sig i bibeltexter och gudstjänsttagendor.

– Jag känner igen mig i Johannas tro, i hennes längtan efter de allvarliga samtalen under konfirmläsningen till exempel. Det jag kommer ihåg från konfirmläsningen är en temadag vi hade om döden. En begravningsentreprenör kom och berättade så att alla till slut satt och grät, också de tuffa killarna som läste mest för att få en moped.

Hundarna på Huvudgatan berättar om ett förändrat Sverige, om förlust och mognad, för samhälle och individ. Elin nämner Refugees Welcome, som uppstod snabbt och var lätt att gå med i, som något nytt, en god sida av förändringen. Men när de stora institutionernas roll förändrats har allt blivit mer tillfälligt, menar hon. De stora sammanhållande berättelserna bleknar, fast de fortfarande behövs. Färre och färre hittar tillhörighet och tro i politiken.

– I min uppväxt var det ju Centern eller Socialdemokratin, Ica eller Konsum. Vi är väl den sista generationen som har den relationen till matbutiker...

– Men Svenska kyrkan känner jag mig inte orolig för, där finns tro och dit söker sig många. Det viktiga är att kyrkan har en central roll i lokalsamhället. I Skärholmen, som jag snart flyttar från, har det betydligt härbärge och sociala frågor, det skiljer sig egentligen inte så mycket från det jag växte upp med.

De sammanhållande berättelserna finns det många spår av

»Hon är väldigt idealistisk, och hennes omvärld är väldigt krass. Jag skulle önska ett mellanting, Johanna behöver förstå att alla inte kan räddas, men några.

i Elin Grelsson Almestads bok. I midsommar och riksdagsval, pingst, påsk och fasta – ”jag är förtjust i påsken, och fastan betyder mycket, det är bra att avstå”, kommenterar Elin. Och i musiken: det finns inte en hund i hela boken, utom titelns hundar, hämtade från Bruce Springsteens låt *Promised Land*. De ylar i längtan efter mening och en stunds helhet i trasiga liv. De ylar i Johannas rop, som handlar om samband och medmänsklighet, och klingar kvar när man slagit igen boken: hur kan Sverige inte ha plats för Mazen?

ELIN finns undran kvar inför höstens skeende.

– Det finns så mycket vi kunde ha gjort. Så många frivilliga, så många lokaler, skatter som kunde höjas ...

Och så mycket land att bo i.

– Ja. Det tänkte jag ofta på i min barndom, när vi åkte söderut genom Orsa finnmark. Mil efter mil av skog – och så alla som bor så tätbefolkat, det var så konstigt.

FAKTA

Elin Grelsson Almestad

- **Ålder:** 32 år
- **Bor:** I Stockholm sedan två år. Uppväxt i Jämtland.
- **Familj:** Partner, katter och vänner
- **Yrke:** Kommunikatör på Kulturhuset Stadsteatern, författare och frilansskribent
- **Aktuell med:** Sin andra roman, *Hundarna på Huvudgatan*. Titeln är hämtad från Bruce Springsteens låt *Promised Land*: ”Jag är ett jätttefan”.